

x in de kantlijn betreft de vraag
- " " " " het antwoord

N A D R U K V E R B O D E N !

Goeden avond vrienden,

Het stormachtig element (het regent en onweert) brengt ook voor ons wel een klein bezwaar met zich mede, maar ik hoop toch dat wij ook deze avond, zoals gebruikelijk, tezamen zullen kunnen doorbrengen met verschillende beschouwingen van grotere waarde. Het is ons natuurlijk niet altijd mogelijk om de juiste snaar te treffen, de juiste toon te slaan, want ook wij zijn wezens die in hun nog niet bereikte volmaking, zoekend zijn en slechts enkele schreden verder gevorderd zijn op het pad dan Uzelf. Wanneer wij tezamen werken deze avond, moet dat in de eerste plaats een samenwerken zijn, een werken waarbij U denkt en zoekt naar een waarheid die voor U aanvaardbaar is in onze reden en leer. U kunt op deze avond vragen stellen, en slechts persoonlijke vragen zijn hiervan uitgezonderd. Over godsdienstige zaken kan wél worden gesproken, maar bij voorkeur niet worden gedebatteerd. Ik geloof dat we hiermede weer voldoende de inleiding hebben gehouden en ik zou met U vanavond, omdat we hier met een wat kleinere groep bijeen zijn, willen spreken over MENS EN MENSHEID, want maar al te vaak worden de mens en de mensheid met elkaar verward. En vooral waar wij binnenkort gaan beginnen met een cyclus die de moderne mensheid tracht te omschrijven en te bespreken, zult U begrijpen dat het verschil tussen mens en mensheid voor ons allen zeer belangrijk is, wanneer we in de stof leven zeer zeker, ook echter wanneer we in de geest bestaan, want wij kunnen ook geestelijk verkeerd gaan streven. Wij kunnen trachten het geheel te dienen en daardoor in de mensheid de mens vergeten. De mensheid is een samenstelsel van mensen; het is een groot geheel, inderdaad, maar al deze mensen hebben hun eigen gedachten, hun eigen verlangens, hun eigen gevoelens. Je kunt de massa niet zo benaderen als je de eenling kunt benaderen. Wanneer je met één mens spreekt dan kun je die mens precies vertellen hoe de zaak in elkaar zit, dan kun je je persoonlijkheid er achter zetten, je kunt gedachten met elkaar uitwisselen en je zult elkaar begrijpen. Spreek je tot de mensheid, dan vallen je woorden neer als een sneeuwlaag die wegdooit zodra weer de zon, de rede in de plaats komt van de geboeide aandacht die men voor Uw woorden heeft gehad. De moderne tijd, de moderne mens, zien wij veel te veel denken aan de mensheid, waarbij de mens vergeten wordt. Dat geldt niet alleen voor zuiver stoffelijke dingen, dat geldt evenzeer voor het geestelijke. Men tracht de weg van het grootste gemiddelde aan te tonen en dwingt een ieder om deze weg te volgen; men kan niet meer persoonlijk, bewust als mens leven, men moet leven als een deel van de mensheid, onbelangrijk in zichzelf en voor zichzelf. Wanneer iemand mij zegt: "een huis is belangrijk", dan wil ik dat graag geloven. De mensheid is het huis waarin menige ziel ter lering inkeert. Maar wanneer één steen in het fundament verpulvert, dan kan het hele huis daardoor bedreigd worden en in elkaar storten. Wanneer ik schouw naar het huis, dan mag ik niet vergeten dat het is opgebouwd uit stenen, dat het een bepaalde taak, een indeling heeft, zeker, maar dat alle componenten die tezamen het huis vormen, uiteindelijk de werkelijkheid zijn; de rest is slechts een schepping die door mijn handen en mijn denken geboren is geworden uit de verschillende delen. Met dit als inleiding kunnen wij nu een ogenblik eerst de mens gaan beschouwen. Wanneer je mens wordt, mens wordt in de geest dus in de sferen ofwel mens wordt in Uw eigen wereld, dan sta je altijd toch weer voor bepaalde problemen, want als mens ben je gebonden aan je eigen wereldje, een eigen wereldje dat veel kleiner is dan de grote mensheid, een wereldje dat vaak wordt begrensd door een paar straten, een paar huizen, wat vrienden, wat bekenden en een paar opinies, opinies die helemaal niet juist behoeven te zijn maar die voor jou, voor jou mens, waarheid zijn en niets anders. Je leeft en er overkomen je veel dingen die, gezien tegenover het grote van het algemeen gebeuren zo klein en zo nietig zijn. Er sterft in je buurt een mens waar je van hebt gehouden. Och, er sterven zoveel mensen, wat betekent de dood van één mens voor de mensheid, er worden toch ook nieuwe mensen geboren? Maar voor U persoonlijk betekent het heel veel. Of omgekeerd, er wordt bij U een mens geboren; dat is helemaal niet erg voor die mensheid, er

sterven er elders wel weer een paar, daar zal heus nog wel plaats zijn. Maar voor U is zo'n nieuw leven dan zo belangrijk. U krijgt een kleine verwonding, dat is voor U iets verschrikkelijks, U heeft pijn, U heeft smart, U kunt niet werken, U kunt zich niet bewegen zoals U gewend bent, het is voor U een ontstellende gebeurtenis, een ramp. De mensheid lacht daarom, want gelijk met U zijn er miljoenen die een zelfde of een zelfde soort lot ondergaan, maar voor de mensheid maakt het niets uit. Wanneer wij ons als mens gaan beschouwen, dan zien we verder dat elke mens op zijn manier denkt en redeneert. De een zegt tegen de ander: je bent niet logisch of je bent niet redelijk of je overdrijft of je bent te hardnekkig. Maar is dat wel waar? Zoekt niet ieder mens uiteindelijk in de wereld zichzelf? En dan de mensheid: conglomeraat van rassen, van denkrichtingen, geloofsrichtingen, die allen tezamen dan die veel geroemde mensheid uitmaken. Zeker, de mensheid is de woning waarin de mens leeft - ik heb het reeds gezegd - maar die mensheid, dat grote geheel dat kan nooit bestaan als er niet de mensen zijn die in zichzelf menswaardig en menselijk levend en strevend, de mensheid in stand houden. Wanneer de mens faalt, is het met de mensheid afgelopen. Eén mens kan op het ogenblik de hele wereld al vernietigen en de hele mensheid daarbij. En die mens zal dat misschien kunnen doen en zal dat willen doen, wanneer die mensheid hem niets te betekenen heeft. Revolutionairen zijn er altijd en overal; die hebben ook op hun manier gelijk. Denk niet dat een kapitalist een dwaas is of een communist een dwaas is, omdat ze een bepaalde richting uit denken. Zij zijn slechts slecht, beiden evenzeer, wanneer zij naar voren komen als dat deel der mensheid dat communist heet of dat kapitalist of imperialist of weet in hoe heet. Elke mens voor zich is goed. En wanneer je hem als mens benadert, dan kun je met die mens heel goed uit de voeten komen, dan is die mens best te begrijpen en dan kun je er eerlijk en aangenaam mee omgaan, wanneer je hem als mens weet te benaderen, maar benader je hem als deel van de mensheid, wat zien we dan? Daar staan ze de sadisten, daar staan ze de misdadigers, daar staan ze die grote rechtvaardigen die slechts oordelen over de kleine fouten van anderen zonder ^{hun} grote fouten ooit te durven bezien. Daar staan ze allemaal, onmenselijke figuren, die zeggen dat het de mensheid is die hen dwingt of jaagt. Neen, ze dwingen zichzelf en ze jagen zichzelf. En zo horen wij dan in de moderne tijd ontzettend veel over: wij moeten streven voor een waardig bestaan der mensheid, wij moeten streven naar de geestelijke bewustwording der mensheid. En men trekt grote lijnen, men egaliseert. Met een soort geestelijke bulldozer wordt het hele veld van mentaal begrip, het hele veld van perceptie en bevassing gelijk gemaakt, want eerst dan kan men de mensheid op een juiste wijze dienen. Als U het niet gelooft, kijkt U naar het Oosten, daar doen ze dat. En wat is het resultaat? Dat de mensheid dicht bij de ondergang is, vrienden. Ik wil U een paar aardige dingen vertellen, een paar kleine dingen over een mens die leeft temidden van een groep die de mensheid wil dienen, eerlijk wil dienen, laten we dat niet vergeten. Men zegt nu wel: O, daar in het Oosten, dat zijn allemaal intriganten, dat zijn allemaal misdadigers. Ik geloof niet dat dat waar is. Misschien dat ze van Uw standpunt - en, eerlijk is eerlijk, ook van ons standpunt uit - vaak grote fouten maken, dat hun streven door ons niet kan worden erkend als een streven dat redelijk en rechtvaardig is in elke zin. Maar goed, er zijn boeren en er is een groot land dat een industrie op wil bouwen; er is voedsel nodig en veel voedsel, er is vlees nodig, er is vlas nodig en katoen opdat er kleding gemaakt kan worden. De landbouw is noodzakelijk, dus zegt men, zullen wij handelen in naam der mensheid en we zullen de boer - noem hem Iwanowitsj of geef hem een andere naam - zullen we z'n boerderij afnemen; we zetten hem in een grote stad neer, en vandaaruit gaan elke dag de landarbeiders in de grote colchoses met hun instrumenten en ze zullen daar zorgen dat we voldoende voedsel krijgen. Dat is vanuit het standpunt der mensheid redelijk, dat brengt ons werkelijk tot de gedachte dat het zo toch wel goed moet gaan, dat is toch prima georganiseerd! Daar mankeert niets aan, vanuit de mensheid gezien, behalve één ding: dat mens en mensheid niet gelijk zijn. Iwanowitsj houdt van zijn land, Iwanowitsj wil wel werken van de vroege morgen tot de late avond en hard, wanneer hij voor zichzelf iets kan scheppen en bouwen. De velden die eerst vruchtbaar waren en moeizaam met handarbeid vaak, moesten worden gezaaid, geploegd en geëgd, de een trekkende, de ander leidende, die worden nu bewerkt met de grote machines en ze liggen dor en kaal, en niemand zegt er iets van wanneer de oogst ten onder gaat; men lacht er een beetje om. En de oogsten worden kleiner en de honger wordt groter; men moet geweldmaatregelen gaan nemen en het helpt niet. Wilt U een ander voorbeeld? Men heeft in Indië - het is al een tijd geleden - getracht om werkelijk eerlijk en oprecht ten bate van de mensheid en van het volk, allerhand gezondheidsmaatregelen door te voeren. Men heeft getracht om een zeker sociaal bestel te scheppen dat acceptabel was vanuit mens... ja ik moet haast zeggen van mensheidsstandpunt. Maar die maatregelen waren niet in overeenstemming met het geloof van de een en voor de ander niet acceptabel. Het decreet werd verkeerd begrepen

en verstaan, en de mensen gingen over de straten heen, stom lopend, proteste-
rend a.h.w. alleen door hun aanwezigheid. Ze legden zich neer in grote groepen
in de straten, totdat de soldaten kwamen en hen met geweld wegjaagden, en dan
bleven er de verminkten en de doden achter. Men had wederom het verschil tus-
sen mensheid en mens vergeten. Een mens is een individu d.w.z., al behoort hij
ook in de gemeenschap, hij heeft zijn persoonlijke eigenschappen, zijn persoonlijke
gedachten en zijn persoonlijke verlangens; hij moet op zijn eigen wijze zalig kun-
nen worden. En men kan hem geen zaligheid geven door richtlijnen voor het ge-
heel te scheppen; men moet een mens vrij laten, een vrijheid die betrekkelijk
groot moet zijn: vrij om te werken, te scheppen, te leven zoals hij dit zelf kan
en wil. Men moet hem alleen maar beletten dat hij anderen in die vrijheid belem-
mert, dat hij anderen onrecht aandoet, dat voor de gemeenschap zelve en voor de
mensheid en voor de mens niet meer aanvaardbaar is. M.a.w.: er wordt gestolen;
dat is een zaak tussen de steler en de bestolene. Wanneer de bestolene zegt:
"neen, ik achtervolg niet", dan heeft de gemeenschap m.i. geen recht om dit te
doen. Het is een zaak tussen twee individuen. En nu weet ik wel dat dat natuur-
lijk niet opgaat in de moderne maatschappij, want die dient de rechten der mens-
heid. Maar ho, in haar dienen van de rechten der mensheid tast ze vaak de rech-
ten van de mens aan. Slechts wanneer de bestolene dit wenst, zou de steler achter-
volgd en bestraft moeten kunnen worden. Kijk, dat is nu zuiver stoffelijk gezien,
maar hoe vaak gaat men geestelijk niet dezelfde kant uit? Men stelt een algemene
leerstelling en zegt: zo is het en anders niet, dit alleen is de waarheid en
verder kan er niets meer zijn; wie iets anders wil is een dwaas, of nog erger,
een huichelaar, een verachtelijk mens, een ketter. O ja, het klinkt aardig, maar
heeft dan niet elke mens het recht om z'n God op zijn wijze te vinden? Is het dan
niet voor ieder en evenzeer noodzakelijk om zelf te leven? Kan de mensheid de
mens leven? Dan leeft de mens toch niet meer, dan is hij een automaat geworden,
iets wat ingeschakeld wordt door grote machten. De neiging van de mens om voor
de mensheid te streven en voor de mensheid als geheel te willen zorgen, belem-
mert hem vaak om z'n medemens te zien. En toch, hoe kun je je naasten liefheb-
ben wanneer je ze niet kent? Hoe kun je spreken van een liefde voor allen, wan-
neer je alleen maar een geheel ziet? De wereld helpen dat is niet een kwestie
alleen maar van in het algemeen goede gedachten uitzenden en goede daden doen,
dat is eerder een kwestie van persoonlijk iemand uitzoeken a.h.w. en die helpen.
En wanneer die voldoende geholpen is en je kunt niet verder, de volgende en de
volgende. Het is eerder zoeken om contact te leggen met één mens en dan met een
volgende, totdat je uiteindelijk de volheid van je eigen leven hebt geuit in de
gehele wereld, dan te streven voor een geheel, voor een mensheid. O, ik kan U
voorbeelden genoeg geven. Men streeft naar een betere verzorging van de dieren.
Natuurlijk heel erg mooi, maar geloof mij, wanneer er één dier gered wordt van
een onaangenaam lot, dan betekent dat veel meer dan een contributie aan een al-
gemene zaak of een bezielende redevoering. Het is het persoonlijk contact dat de
waarde geeft, en zo is het in onze sferen al precies hetzelfde. Waarom denkt U
dat U allemaal persoonlijke geleiders hebt, waarom denkt U dat U elk een langere
tijd dezelfde beschermgeest bij U heeft? Omdat alleen die, die voortdurend con-
tact met U heeft, U a.h.w. liefheeft, het vermogen en de kracht heeft om U voort-
durend bij te staan en niet terug te wijken. Wanneer wij alleen de mensheid zouden
willen helpen, dan zal ons veel onverschillig zijn, want dat betekent voor de
mensheid immers toch niets. Maar het gaat om U, om U persoonlijk, en dáár kunnen
wij wat doen. Wanneer wij uitgaan, zomaar om eens eventjes die lagere geesten te
verheffen, dan bereiken we niets, want dan gaan we in het algemeen iets doen.
Maar wanneer we één zoeken en we vinden die, dan kunnen we die vaak ver omhoog
meenemen tot een lichtere sfeer en een groter begrip. Werken in het algemeen
is heel aardig wanneer we niet kunnen werken of kunnen handelen tegenover de
eenling speciaal. Het is heel aardig om een opvatting te verkondigen over al wat
er moet gebeuren met de opvoeding van kinderen, maar elk kind is een apart in-
dividu dat z'n eigen eisen stelt, dat een aparte behandeling nodig heeft en een
aparte opvoeding, dat een andere waarde in zich draagt en slechts, wanneer het
persoonlijk wordt benaderd, zich op de juiste wijze aan kan passen en in het ge-
heel een passend en reëel deel uitmaken. Het is heel aardig dat de mens in de
meest persoonlijke dingen, nog steeds ook vasthoudt aan het persoonlijke. Er is
niets dat zoveel verzet heeft gewekt b.v. in Duitsland een tijd geleden, als de
poging om een zuiver ras te kweken, door alleen te letten op de hereditaire
kwaliteiten van een eventuele huwelijkspartner. Want, zo zei men: mijn liefde
láát zich niet leiden. Wanneer ik mij voel aangetrokken tot iemand, dan wil ik
daar een absolute eenheid mee hebben, dan wil ik met die eenzijn en dan ook voor
een heel leven, en ik wil niet alleen maar mensen produceren. Er hoort iets an-
ders bij, dat is een deel van je leven, dat is te groot, dat kun je zo maar niet
zakelijk uit het standpunt der mensheid zonder meer gebruiken. Degenen die het
deden, die zich er voor leenden, waren over het algemeen niet de besten, want
die waren leeg van binnen. En het laatste oordeel is misschien weer te hard, er

zullen er ook misschien bij geweest zijn die toch ook weer eigenschappen hadden die bewonderenswaardig waren. Maar van mijn standpunt uit kan ik het niet accepteren, dat kan ik erbij zeggen. Waarom? Omdat je eigen leven, de liefde en de haat die in de mens leeft, belangrijker zijn voor die mens dan de hele mensheid tezamen. Het klinkt erg hard op dat te zeggen, maar het is zo. En zo is het voor de geest precies en precies hetzelfde. Zeker, er is een geestenrijk, er is een lichte sfeer, er is een wereld Gods. Maar in die wereld Gods voelen wij ons niet nog een vastgesteld deel van het geheel. Misschien dat wij eens zover komen dat wij eens opgaan, maar dan ook in een volmaakte wereld; maar in een onvolmaakte wereld moeten we onszelf zijn, vaak onszelf verdedigen tegenover onze omgeving, moeten we ons persoonlijk doel vinden en moeten we onze liefde richten, niet op een vaag ongevormd iets, niet ons streven ergens in de verte projecteren. We moeten dingen hebben die je - als mens zou je zeggen - in je handen kunt nemen, waar je wat mee kunt beginnen. Mens zijn wil in de eerste plaats zeggen: mens zijn onder de mensen. En wanneer je dat bent, dan wordt de mensheid vanzelf groot, gezond en goed. En wanneer wij dan de komende maand een aantal problemen gaan beschouwen - we krijgen nog een paar voorlopertjes en dan de eigenlijke cyclus - waarin we o.a. de problemen van opvoeding, van economische verhoudingen, verschil in standen, regeringsvormen, huwelijk en huwelijkstoestanden en gebruiken en wat al dies meer zij, al deze problemen van de moderne wereld in ogenschouw nemen, dan moet U goed weten dat dit slechts algemeen kan zijn en dat het daarom nooit de juiste weg is, maar alleen een benadering van het probleem in het theoretische, want het moet van mens tegenover mens worden gevonden en het kan nooit gevonden worden van een mens tegenover de mensheid. Ik hoop dat U het mij niet kwalijk neemt, dat ik U op een wat stormachtige avond, dat de regen neerklettert, in de verte de donder nog rolt en de bliksem oplicht, over deze dingen spreek. Maar zelfs voor de elementen is het zo, dat het niet gaat om de aarde en om de wereld, maar om het kleine stukje grond waarop ze op dit moment hun werking doen gelden. De regen die nu valt, geeft aan een klein stuk van die grote wereld vruchtbaarheid terug, of misschien verderf door een teveel. De rest van de wereld is voor deze werkzame kracht op het ogenblik onbelangrijk. Slechts indien ze daarmee in contact komt, krijgt ze grotere waarde en zal ze in onmiddellijk contact staande met die kracht, iets nieuws presteren, hetzij groei of ondergang. Zo moet het met ons ook zijn, vrienden. Is daar ... enfin, vragen stelt U maar later. Laten we overgaan naar de tweede spreker. En wanneer U commentaar hierop heeft, schroomt U niet om ze kenbaar te maken. Ik zal zorgen dat alle vragen hieromtrent volledig kunnen worden beantwoord. Ondertussen dank ik U allen voor Uw aandachtig gehoor en geef het woord over aan een volgende spreker.

De ORDE DER VERDRAAGZAMEN houdt haar bijeenkomsten iedere Vrijdagavond (8 uur) in het Gebouw "KEN U ZELVEN", de Ruijterstraat 41, D E N H A A G. Bezoekt deze regelmatig en introduceer zoveel mogelijk vrienden en kennissen voorzover zij althans serieus van ons werk willen kennismaken.

Goeden avond vrienden,

Het tweede onderwerp is een onderwerp naar Uw eigen keuze, kunt U dus zelf stellen. Gaat Uw gang.

- x Voorz. Vriend, we hebben van^avond drie onderwerpen ter keuze, om het gemakkelijk te maken. U kunt dan zelf kiezen welke van de 3 U het geschikste vindt. In de eerste plaats is er gesproken over tien eeuwen voor Christus door de Galdeëen, dat alles wat in de cosmos gebeurt zich weerspiegelt in de mens en is te zien in de iris, in het oog dus. Dus over de ogendiagnose, of ge daarover iets zeggen wilt? Dan hebben we het onderwerp van de vorige keer dat handelt over het volk en de kunst van de Etrusken en in de derde plaats is er een vraag: wat is ware deemoed? Aan U de keus om daartussen te kiezen.
- Een interessante opgave. Wanneer we eens proberen om die 3 door elkaar te vlechten, wat krijgen we dan, zonder dat het hutspot wordt natuurlijk? Ik meen dat daarvoor de temperatuur nog steeds niet geschikt is. Wanneer wij zeggen dat het totaal van hetgeen er in de cosmos gebeurt, zich weerspiegelt in de mens en ook in zijn oog, dan moeten we daar een zekere reden voor hebben, dan moeten we uitgaan van een werking van krachten, dus buiten de aarde op de aarde, zo goed ook de krachten dier aarde zelf op alle leven dier aarde onmiddellijk afdrukken en kenbaar maken. En dan zitten we midden in de astrologie, wat dus wel zeer overeenstemt met wat men over de Galdeëen vertelt. Een ziekteverschijnsel, dat kan natuurlijk inderdaad zichtbaar worden in de iris. Ik wil niet zeggen dat alle ziekte op een dergelijke wijze kan worden vastgesteld en dat dus de oogdiagnose, de vaststelling alleen door indicatie in het oog, een volledige diagnostiek mogelijk maakt, maar het is wel zeker dat het een van de gevoeligste delen van het lichaam is. Evenzeer is zeker dat het oog een van de kortste verbindingen heeft met de hersenen en het zenuwstelsel, en wel degelijk zeker is dat alle invloeden

die van ergens in het lichaam worden geprojecteerd, hun weerklink vinden in andere delen van het zenuwstelsel, zodat de z.g. sympathische pijnen, zwellingen ten gevolge van elders aanwezige etterhaarden etc., niet tot de zeldzaamheden behoren. Dan mogen we dus wel aannemen dat in de iris van de mens dicht gelegen bij de hersenen en juist door de veelheid van cellen die deel uitmaken van het visueel waarnemingsvermogen en hun aparte verbindingen in de mogelijkheden een zeer scherpe beïnvloeding van oog, oogvocht en ook iris plaatsvindt. Zo is dus het cosmisch bestel inderdaad ten dele af te lezen in het oog van de mens, want de mensheid zelve staat nu eenmaal onder de invloed van wat men noemt de sterren, de planeten. In de cosmos zijn een groot aantal stromingen aanwezig, stromingen die elk voor zich bepaalde stoffen met zich meedragen zoals koolstof, waterstof, neutronenwolken etc. Het licht dat dergelijke wolken passeert wordt daardoor gebroken, gepolariseerd en krijgt een speciale eigenschap, een eigenschap die niet teloor gaat wanneer de aarde wordt bereikt. Daarmee harmonische elementen worden dus bevorderd, worden sterker naar voren gebracht a.h.w. Mij dunkt dat het redelijk is om aan te nemen dat de bouw van de mens, het lot van de mens dus ten dele hierdoor inderdaad geremd of gestimuleerd kan worden. Verdergaande echter, krijgen we nog te maken met de evenwichtsverhoudingen in het zonnestelsel waar de planeten tegenover elkaar spelend een voortdurend wisselend veld van aantrekking teweeg brengen. En dan hebben we nog te maken met wat men wel eens de dierenriem noemt, reeksen van sterren die als het ware kompaspunten zijn voor deze kleine wereld die reist met haar zon samen door de oneindige beslotenheid van het heelal. We kunnen aannemen dat ook vandaaruit massale beïnvloedingen mogelijk zijn. En dus is elke mens gedeeltelijk een product van invloeden die op de aarde heersen en invloeden die vanbuitenaf de aarde bereiken. Dit heeft zeker z'n rol ook gespeeld bij de vorming der verschillende volkeren. En het is dan ook begrijpelijk dat wij in één periode een aantal gelijke beschavingsvormen en normen vinden. Wij vinden b.v. de Etrusken - daarover wordt gevraagd - als een hoog beschaafd volk met zeer artistieke mogelijkheden, in het bezit van een betrekkelijk hoogstaande verhalende kunst, een buitengewoon aardige uitvoering van gebruiksvoorwerpen, een redelijke cultuur, muzikaal zowel als anderszins, kortom een volk dat aan de hoogste eisen die wij in het verleden zouden willen stellen, inderdaad wel kan beantwoorden. Er zou een parallel kunnen worden getrokken met de Grieken, alleen moeten wij opmerken dat de Utrukiërs of Etrusken wat later a.h.w. tot een volle ontplooiing komen en in hun ontplooiing sterk worden geremd door het grovere en meer krijgshaftige volk dat later de Romeinen zal vormen. Die verwantschap, zelfs met het Byzantium dat ook in deze dagen al een hoogstaande cultuur bezit, is niet zo eigenaardig als U misschien denkt, want restanten van verschillende volkeren die allen tezamen behoren tot de Keltische oorsprong, die we weer terug kunnen voeren tot Atlantis, zijn verspreid rond het gehele Middellandse-zee-bekken. En zij allen hebben bepaalde grondwaarden meegebracht uit een ver Moederland. Waar eens Troje heeft gestaan, werd veel vroeger een grote en schitterende stad, althans voor die tijd, aangevallen en vernietigd door de woeste zwarte horden der Kelten, zwartharigen dan, en niet zwart van huid. En deze trekken rond en bereiken o.a. Egypte, Barbarije en aan de andere kant Turkije, Griekenland, Hongarije, Joego-Slavië, Italië, tot het Zuiden toe. Verschillende eilanden mengen zich met de oorspronkelijk met de Syriërs meer in verband staande beschaving der Kretensen, waar al weer een vroegere vermenging heeft plaatsgevonden n.l. de koloniserenden van het oude Atlantis die reeds in het Middellandse Zee-bekken een tijdlang hun nederzettingen hadden, waardoor - in tegenstelling met het veel aangenomene - een groot gedeelte der beschaving o.a. de verering van de stier, niet zijn gekomen van het Oosten naar het Westen maar integendeel van Kreta naar het Oosten zijn gegaan. Maar dat heeft weinig te maken met onze Etrusken waar wij naartoe moeten. Wij kunnen zeggen, deze Etrusken bereiken, vooral door de magische gebruiken die ze hebben bewaard en de daarin verborgen culturele en sociale waarden, een hoog peil. Zij zijn niet in de eerste plaats een handelsvolk, eerder doen ze ons denken aan een ietwat patriarchale samenleving waarin de horigen leden van het gezin zijn en niet slaven in de werkelijke zin des woords. We zien kleinere gemeenschappen en steden, vooral in het noordelijk Italië, waar we nog nakomelingen dezer Etrusken kunnen vinden en hun invloedsgebied strekt zich uit tot de Apennijnen. Zij zijn, zo reeds gezegd, een edel ras. Sportbeoefening, jacht maken deel uit van hun samenleving. Zij hebben een zeer gezonde voedingsleer, zij hebben een godsdienst die inderdaad de aanbidding van een Al-God al zeer nabij komt. Hun voorstellingen van God in vele persoonlijkheden zal niet nalaten op de godengemeenschap van Rome z'n stempel te drukken. Echter hun eredienst is eerder verwant aan de Mithrasdienst dan aan het, laten we zeggen, wat meer uiterlijke vertoon dat Rome kent voor zijn goden. Een land vol van wonderlijke mensen, vol van diepe wijsheid, dat niet krijgshaftig genoeg is om zich uiteindelijk te blijven verzetten tegen het opdringen der Romeinen, want de werkelijke krijgers der Etrusken

laten zich verleiden; zij mengen zich al heel snel met het Romeinse volk en worden volledig opgenomen in de burgerschap van Rome. Als Romeinse burgers trekken zij soms zelfs uit om tol te eisen, om landen in beslag te nemen bij hun eigen land en volk. Dat de Etrusken dan ook ondergaan is het resultaat van een uitmergelingspolitiek die door Rome wordt gevoerd. Gelijktijdig hadden de Romeinen een scherp verweer tegen de oudere Etruskische beschaving en hebben juist daarom zo vaak de Griekse beschaving daartegenover gesteld, want men kon niet iets vernietigen zonder er iets tegenover te stellen. En het was noodzakelijk voor de eer van de Romeinen, voor zijn eigen opvattingen van recht en redelijkheid, om de geschriften en schrifturen der Etrusken die bestonden, zoveel mogelijk te vernietigen of te doen verdwijnen. Vandaar dat er dan ook heel weinig is overgebleven hiervan. Wanneer we dit geheel overzien, dan overweldigt ons een oogenblik deze invloed die uit de cosmos het lot der volkeren schijnt te regeren; dan zien we onze eigen wil klein gebogen a.h.w. knielen voor dit grote dat we mogelijkerwijze kunnen beredeneren, maar dat zich toch aan ons werkelijk bevattingsvermogen blijft onttrekken. Vreemde wereld, waarin de sterren een stem schijnen te krijgen en de dans der planeten z'n stempel drukt op de bouw van het lichaam en op de eigenschappen van het karakter, zover dit stoffelijk dan in de mens is vastgelegd. Wondere wereld, want is deze dans der planeten zinloos? Staan deze tekens en groepen aan de hemel geschreven alleen door een bloot en blind toeval of, mijne vrienden, is er hier sprake van een vreemde, ongekende macht die z'n regelen neerschrijft en zijn eigen persoonlijkheid uit in een wereld zo groot, zo ontzagwekkend, dat de mens en zelfs de geest vaak aarzelt zich de grootheid daarvan te realiseren? Er is een God, dat zeggen we altijd, maar buiten die God moeten er andere krachten zijn, krachten die sterk, die voortdurend overwinnend en regerend de baan der planeten sturen, die de zon bestemmen in zijn kracht en evenwicht en die de eeuwige loop der verschillende nevelen tegenover elkaar, de interne beweging van elke nevel waardoor de sterren t.o.v. elkaar veranderen van plaats, regeren, die bestemmen a.h.w. wat de mogelijkheden zijn die in deze wereld en in deze omgeving geboren worden. En dan schouwen we naar de mensheid en naar onszelf, dan zien we neer op onze eigen geestelijke sfeer en geestelijke prestatie, en dan zien we dat we ontstellend, ontzagwekkend klein zijn, kleiner dan de vlieg die de mens met een nijdig gebaar verjaagt en verplettert onder hand of voet, klein en onbelangrijk. En dan zien we dat toch die grote cosmos een bepaald doel heeft, want dat zij richting geeft, dat het opgaan en ondergaan van cultuur en beschaving, dat de langzame verandering van mens en ras voortdurend culmineert, voortdurend een verbetering vertoont, een verandering die uiteindelijk een doel heeft waarnaar we aarzelend raden en wat we een eeuwige zaligheid durven noemen. Zo klein en zo nietig zijn wij, en toch geven die grote krachten die ons zouden kunnen regeren en dwingen, ons een zekere vrijheid. Onbelangrijk kleine geesten met een beperkt bevattingsvermogen en een waanwereldje dat als sfeer uiteindelijk niets is dan een zwakke schaduw der werkelijkheid; wij vinden kracht en lering bij deze groten. Hoe goed, hoe sterk, hoe machtig zijn deze dan niet? Hoe groot moet hun liefde niet zijn, hun verantwoordelijkheidsbesef? En wanneer wij schouwen, hoe zelden falen zij? Ja, kunnen we wel een oogenblik aanwijzen waar deze groten gefaald hebben en wij de fout hebben kunnen zien en bevatten? Neen, het onttrekt zich aan ons vermogen. Het is mogelijk dat er fouten zijn gemaakt in het Al, maar wij kunnen ze niet zien, voor ons is dit een eeuwigheid, onoverzichtelijk en groot maar vol van wondere volmaaktheden. En dan komt in ons een deemoed die gelijktijdig trots is, zoals de ware deemoed is. Bewust van de minderwaardigheid van ons eigen wezen, bewust van het vele wat we nog zullen moeten leren, het vele wat we nog zullen moeten doen en beleven. Voordat we ook maar iets van de waarheid kunnen vinden, zien en aanschouwen, weten we toch dat in ons rust de kracht van deze grote geesten die, hun krachten puttende uit het goddelijke, ons regeren in naam van het goddelijke, die voor ons zijn de nader bijstaande vertegenwoordigers van het Al-scheppend vermogen dat ons regeert. En dan zijn we trots, trots om het grote dat ons waardig heeft geacht op te gaan naar de volmaaktheid, en deemoedig omdat we weten dat we zo vaak nog falen zelfs t.o.v. deze krachten die ons helpen. En daarom is ware deemoed de trots op het aandeel dat men mag hebben in het leven, met gelijktijdig de erkenning dat het eigen wezen nog onvolmaakt is en dus in stille deemoed veel moet aanvaarden wat het eigenlijk niet begrijpen kan, wetend dat, waar het lot zich onttrekt aan ons kunnen en weten, we het moeten aanvaarden, deemoedig zeggend: ziet, dat zijn de grote krachten die ons liefhebben, in stand houden, die ons voortdurend naar een grotere volmaaktheid brengen. Laten we van hen accepteren wat ze geven, want wijzelve zijn hier machteloos. En zo stel ik mij dan de ware deemoed voor, een deemoed die ongetwijfeld ook enkelen van de volken heeft bezielde, die zagen hoe volk en beschaving onder gingen in waan en dwaasheid en toch aanvoelden dat hieruit iets nieuws geboren zou worden dat misschien wel beter of groter zou zijn. Zo ook de Etrusken. En, mijne vrienden, wanneer je een mens in het oog

schouwt, dan is er soms in het raadselachtige spel van de iris die zich aanpast aan licht en duister, een vreemde tekening waarin met vlekjes en draadjes en baantjes en aartjes als het ware wordt aangegeven hoe deze mens is en wat er zich in hem afspeelt, dan voelen we ons zelfs in het menselijk oog geconfronteerd met de grote machten, dan zeggen we deemoedig: God wat ben ik trots dat Ge mij geschapen hebt en het leven waardig hebt geoordeeld. Gij zijt mijn Meester en U aanvaard ik als leidende kracht en al wat namens U tot mij komt. Ik zal mijn eigen weg gaan God, want zo hebt Ge mij geschapen, maar ik zal mij niet verzetten tegen Uw raadsbesluit wanneer mijn krachten zich niet aan dat besluit kunnen onttrekken en dus Uw oordeel machtiger, het mijne onmachtig, heeft overheerst. Ik aanvaard Uw leven zo Ge het geeft en zal trachten te leven naar mijn beste bewustzijn. En daarmee hoop ik dan, althans enigszins, deze 3 onderwerpen gezamenlijk verwerkt te hebben, zo aan verschillende mogelijkheden gelijkelijk tegemoetkomend. Mag ik aannemen, mijne vrienden, dat ik daarin geslaagd ben?

- x Voorz. Ik dank U zeer voor de schitterende combinatie van deze drie onderwerpen.
- Het was voor mij een zeer aangename en interessante opgave. Ik zou U toch willen raden om thans te gaan pauzeren, dan kunnen we de vragen, ook over het eerste onderwerp die event. hangende zijn, zodadelijk ongetwijfeld aan degeen die de "vragenbus" leidt, ter beantwoording voorleggen. Goeden avond.

VRAGEN, welke nimmer een persoonlijk karakter mogen dragen, kunt U schriftelijk inzenden aan het correspondentie-adres van de Orde der Verdraagzamen, de Ruijterstraat 80, D E N H A A G.
U zult dan te zijner tijd in de VRAGENRUBRIEK het antwoord kunnen vinden.

NA DE PAUZE

Goeden avond vrienden, (intelligentie: de zeeman)

Wij gaan dan verder met de VRAGENRUBRIEK. Op zuiver persoonlijke vragen kunnen wij helaas niet ingaan, alle andere vragen zullen wij beantwoorden zover het ons mogelijk is. Mag ik U verzoeken om de eerste vraag te stellen?

- x Voorz. Een van onze vrienden, die een lange tijd een van onze trouwe bezoekers is geweest, gaat naar Londen. Hij zou graag weten of er in Oost Londen ook dergelijke seances worden gehouden en of U daar misschien een adres van op kunt geven?
- Die adressen die kan hij zonder enige moeite krijgen, als hij zich bezighoudt met het even nalezen van o.a. het blaadje "Spirituel life" en "New Worlds", enfin verschillende spirituele bladen. Daarin zal hij bemerken dat een zeer grote hoeveelheid mediums vol trance, half trance, inspiratief enz. worden aangekondigd met de dagen dat zij werken en de plaats waarop zij werken. Het zal hem dan verder opvallen dat uit de verslagen, ^{welke} van die verschillende sprekers worden gegeven, een zeker inzicht kan worden gekregen in de wijze waarop door de verschillende mediums in de groepen daarbij behorend wordt gewerkt. Ik geloof dat dat bevredigender is dan dat ik nu eventjes hem stuur naar East -clapmen(?) -road of iets dergelijks, waar in een zeer kleine kring wel bijeenkomsten zijn, maar waar het mij toch lijkt dat het moeilijk zal zijn om een introductie te verkrijgen.
- x Voorz. Dank U wel vriend.
- x Uit welke bronnen putten onze vrienden, als zij gesprekken aanhalen, die b.v. eeuwen geleden gevoerd zijn?
- Uit wat men wel eens gelieft te noemen het cosmisch geheugen. Er is n.l. niets maar dan ook helemaal niets wat er verloren gaat. Elke gedachte, elk woord, elke gedaante, elk straaltje licht dat er geweest is of zijn zal, is terug te vinden in dit cosmisch weten. Het cosmisch geheugen is voor ons a.h.w. de mogelijkheid om terug te gaan langs de lijnen der ontwikkeling, en zo teruggaande in de tijd, deel te hebben aan dingen die voor U in het verleden liggen, maar die op dit moment voor een ieder die zich verheven heeft boven de tijdruimtelijke begrippen die de mensheid kent, nog op dit moment en volledig een werkelijkheid zijn. Dus daaruit putten wij dan, in hoofdzaak althans, wanneer wij woordelijk gesprekken weergeven etc. Anders wordt het wanneer wij spreuken enz. citeren, want hier is buiten het onmiddellijk terugvinden in deze buiten tijd en ruimte gelegen cosmische wetenschap, ook nog de mogelijkheid aanwezig om kennis te nemen van de inhoud van geschriften, denkbeelden die vandaag aan de dag nog op deze aarde bestaan. Verder kan er gebruik gemaakt worden van de persoonlijke wetenschap en kennis van een deel dergenen die in onze sferen vertoeven of boven ons vertoevend in hoger sfeer, als leraar en leidsman optreden voor ons. Ik hoop dat dit antwoord dan voldoende en omvattend genoeg is.
- x Is dat cosmisch geheugen hetzelfde als wat men wel akasha-aantekeningen noemt?
- Ja, dat is ongeveer hetzelfde. Alleen de akasha-aantekeningen die gaan samen met de oorspronkelijk Brahmaanse. Ik moet zeggen, het klinkt als een vloek

eigenlijk in de oren van iemand die ervan afweet, maar het is eigenlijk de Brahmaans-Boeddhistische, dus de vroeg-Boeddhistische opvatting waaruit het akasha-begrip uiteindelijk naar de theosofie is gekomen. Maar het heeft heel veel overeenstemming, ja.

- x Is het waar dat radio-activiteit het aetherlichaam aantast, wat als gevolg kan hebben: onmogelijkheid tot reïncarnatie, dus onmogelijkheid tot uitwerking van karma?
- Dat is - ik wil niet onvriendelijk zijn en zeggen: waanzin - maar toch wel zeer sterk overdreven. De aantasting door radio-activiteit gaat niet verder dan de aantasting van veldsterkten gelegen tussen stoffelijke, dus materiële delen. De invloed bereikt niet onmiddellijk, zoals men foutievelijk aanneemt andere sferen of werelden, tenzij zij gekoppeld zijn aan de materie, ook wanneer de materie ze niet waarneemt. Het z.g. aetherisch lichaam dat de mens met zich heeft, verliest hij op den duur ook wanneer hij naar een hogere sfeer toegaat en hij kan toch nog incarneren omdat hij alleen reeds door zijn bereiken van die hogere sfeer gekomen is tot een beheersen van deze onder hem liggende, dus binnen zijn bewustzijn en weten vallende andere sferen en daaruit naar behoefte zichzelf alle voertuigen op kan bouwen die noodzakelijk zijn. Wanneer dus zo iemand wil incarneren dan vindt hij ook de mogelijkheid om desnoods zelfs zich een nieuw aetherisch lichaam aan te schaffen. Maar aangetast wordt het niet; er is heel veel wat aangetast kan worden door radio-activiteit, maar daaronder behoren niet bepaalde geestelijke waarden. Wel kan de uitdrukkingmogelijkheid van geestelijke waarden op de wereld, en wel binnen die velden van radio-activiteit, aanmerkelijk belemmerd worden, dat is dus wel mogelijk. Moet ik daar verder op doorgaan of is dat antwoord voldoende?
- x Dank U.
- x Is het waar dat bij Hiroshima, de kinderen die toen komende waren eigenlijk zo eigenaardig op de wereld zijn gekomen?
- Nou, die komende waren, dat is maar ten dele juist, maar het is wel zo dat de bevruchtingen die na die tijd hebben plaatsgevonden, zeer eigenaardige resultaten hebben opgeleverd, waar nog geen absolute steriliteit was opgetreden. Het is n.l. zo dat radio-actieve straling van een bepaalde sterkte en hardheid, ook de chromosomen in de zaadcellen aan kan tasten. Daardoor krijgen we een omgroepering in het chromosoom en hiermede een totale verandering van alle hereditaire, dus ook vormhereditaire waarden. Dan krijgen we inderdaad laten we zeggen een mutatie die niet altijd een geslaagde mutatievorm kan heten.
- x Ik bedoel, degenen die toen wilde reïncarneren, die heeft toch nooit de bedoeling gehad om op die manier ter wereld te komen.
- Wanneer hij bewust genoeg was geweest, had hij dat kunnen weten. Wanneer hij dit bewustzijn niet had, is ongetwijfeld het zijn karma d.w.z. het resultaat van vroegere bestaanstoestanden dat hij deze kennis niet bezat of de aanwijzing en de toekomstige mogelijkheden a.h.w. over het hoofd zag of verachtte, zei: daar kom ik wél doorheen. Dus hier is een zekere lotsvoltrekking wel het geval. En ook een dergelijk leven kan een reeks van ervaringen geven die geestelijk gezien niet onderschat kunnen worden. Dat is dan heel wat anders dan wat U prettig vindt.
- x U gebruikte zo pas het woord "aetherisch lichaam", is dat hetzelfde als het begeertelichaam?
- Nee, niet hetzelfde. Het begeertelichaam is als het ware de bindende schakel die bestaat tussen de geest en het lichaam. Het begeertelichaam wordt gevormd door de invloed van de menselijke gedachten en begeerten op het aetherlichaam of aetherisch lichaam en vormt daardoor een uit het aetherlichaam of aetherisch lichaam uitgestoten laag, die qua vorm en eigenschappen zeer sterk verwant is met het stoffelijk lichaam en qua beeld daar ook over het algemeen aardig mee overeenstemt. Dat begeertelichaam zal echter op den duur verloren gaan en verwazen, waar het alleen gevoed wordt tussen de 2 polen lichaam en aetherischlichaam. Wanneer 1 dier 2 wegvult dus, is het begeertelichaam aan zichzelf overgelaten. Is het zeer sterk vormbehoudend, dan kan het soms als schil verder blijven bestaan, maar dat komt gelukkig niet zo heel erg vaak voor. Dat is prettig voor U, want stel je voor dat al die spoken op de wereld rondwarrelden, dat zou erg ongezellig zijn, nietwaar? Je gaat net je middagdutje doen en daar komt er een rammelend doodshoofd binnen omdat hij nog zo graag een sigaret zou roken. Je geest is allang verder, maar die schil heeft die begeerte, zelfbegeerte, en waar er ergens tabak te krijgen is daar komt hij opduiken. Dat zou in de tegenwoordige tijd geen wonder zijn als er dergelijke spoken waren die tabakzaken onveilig maakten.
- x Is er dan overeenkomst tussen astraallichaam en begeertelichaam?
- Het z.g. aetherisch-dubbel van de theosofen is inderdaad reeds het aetherisch lichaam, maar niet het zuivere begeertelichaam, maar daarbuiten bestaat een niet-vormhebbend-lichaam. Want als U zich de moeite getroost, beschreven wordt o.a. door Leadbeater als zijnde bolvormig, stralend en lichtend. En dat is het eigenlijke astrale lichaam, tenminste zoals wij dat zien. Maar ik ben bang dat

als wij daar over doorpraten, we vastlopen in zeer veel verschillende terminologieën, aangezien alleen reeds voor het astrale lichaam op deze wereld 42 verschillende aanduidingen mogelijk zijn, alleen reeds in de Nederlandse taal. Het is n.l. zo dat elke nieuwe cultus, die begint ook met een soort van vergeestelijkte nieuwe spelling.

- x Een predikant schreef in een christelijk blad een artikeltje over hetgeen meestal in een sterfhuis tegen de nabestaanden van de overledene wordt gezegd o.a. "Er blijft je nog zoveel over, laat je dat een troost zijn enz." Volgens deze dominee is dat absoluut in strijd met het christelijk geloof, want dat leert ons het lijden te aanvaarden. Volgens hem mogen we dat dan niet trachten te verlichten door dergelijke troostwoorden! Wat is Uw mening hierover?
- Dat dominee dan moet leren om z'n vingers niet te verbinden als hij erin snijdt; dat dominee dan niet uit de weg mag gaan als iemand dreigt op z'n tenen te trappen en dat dominee dan zelf moet proberen dat in de praktijk te brengen. Hij zal dan tot de conclusie komen dat wij het lijden moeten dragen dat ons wordt opgelegd, inderdaad, maar dat we de last zelf niet onnodig of nutteloos zwaar behoeven te maken, dat staat n.l. nergens. Integendeel, Jezus helpt toch de mensen om alles wat hen belast te dragen: Gij die belast en beladen zijt, kom tot Mij. Nou, als dat er staat, dan mogen we heel rustig dus een deel van die last afschuiven, en dan behoeven we het monopolie zeker niet over te laten aan anderen, dan mogen wij ook zelf - Jezus' voorbeeld voor ogen - proberen de last van een ander een beetje minder zwaar te maken. Daar komt verder bij dat m.i. een mens die een verlies getroffen heeft, niet in staat is op dat moment de juiste verhoudingen te zien. Waar het zeker Gods wil is dat de juiste verhoudingen de last zijn die wordt opgelegd en niet hetgeen men daar zelf van maakt, geloof ik dat de poging om het normale zo snel mogelijk, ook de normale waardering en inzichten, te doen terugkeren bij de persoon die het verlies geleden heeft, niet slechts is toegestaan, maar een christelijke plicht is voor een ieder die de wet der naastenliefde die Jezus heeft verkondigd, werkelijk in de praktijk wil brengen. Dat is mijn inzicht daarover; ik hoor graag verder commentaar. We zijn het allemaal eens, jammer (gelach).
- x Moeten wij de lessen uit het werk van Spalding: "De Meesters van het verre Oosten" als waarheid beschouwen?
 2. Berusten de bovennatuurlijke experimenten, die in het bovengenoemd boek voorkomen, op waarheid beleefd te zijn door die elf Amerikanen?
 3. Zou het mogelijk zijn, dat ik Jezus' stem zou mogen horen in verband met het helpen van de vele patienten en het oplossen der vele problemen?
- Nou, wanneer een mens een auto-ongeluk ziet en hij geeft daar zijn beschrijving van, is die over het algemeen reeds ten dele onjuist. Wanneer dit dan nog wordt overgebracht aan degenen die het neerschrijft, door een ander, ontstaat er een werk waarin, zoals de Duitser het aardig noemt "Wahrheit und Dichtung eine Ehe geschlossen haben", waar dus waarheid en fantasie gehuwd zijn. Ik moet tot mijn spijt opmerken dat dit in het werk van Spalding t.o.v. realiteiten wel degelijk het geval is. Ik meen dan ook dat het grootste gedeelte der bovennatuurlijke elementen daar beschreven, niet onmogelijk zijn, maar dat ik betwijfel of ze juist zo in de beschreven vorm door 11 Amerikanen of andere Amerikanen zijn beleefd. Ik meen er echter wel op te mogen wijzen dat voor een genootschap van ingewijden, het niet onmogelijk is dat inderdaad Jezus, Mohammed, Boeddha - ik bedoel dan Siddartha Gautama - optreden en zich uiten. Ik laat verder buiten beschouwing of dit werkelijk en zo het geval is geweest, maar vind de inhoud van hetgeen gesproken is en de lessen die worden gegeven, waardevol genoeg om daarvoor de romantische begeleidingsverschijnselen op de koop toe te nemen. Of het U of iemand anders gegeven is Jezus', uitdrukkelijk Jezus' stem te horen aan de hand van genezingswerk etc. kan ik niet beoordelen, zeker niet in een onpersoonlijke behandeling van de vraag. Ik kan echter wel dit zeggen: Jezus heeft beloofd steun te geven aan een ieder die daarom vraagt. Dat die steun de vorm aanneemt van een stem, is niet onmogelijk wanneer het geloof in de mens zo volledig is, dat harmonie met Jezus wordt verkregen. Of deze woorden dan de woorden van Jezus zijn is een andere kwestie. Veelal zal de ontvangen impuls in kracht door de mens worden omgezet in die woorden die hijzelve meent te kunnen horen daarin. Het is dus een gevoelsinterpretatie waarbij de woordvolgorde, de woordklank enz. eerder door het menselijk voorstellingsvermogen wordt bepaald dan door de inspirerende macht. Slechts voor degenen die ver uit zijn gekomen boven het normale, kan ik de uitzondering maken, maar deze kennen dan ook andere geheimen, waaronder het uittreden naar bepaalde plaatsen, waarbij lering wordt ontvangen etc. Dit ligt echter buiten het normale kader en valt m.i. buiten de algemeen blijvende beschouwing. Ik hoop dat die vraag voldoende beantwoord is. Commentaar daarop kunt U rustig geven wanneer U wilt.
- x Kunt U mededelen of het krantenbericht juist is, dat in Noord-Amerika een boerderij belegerd is door kleine groene mannetjes, die uit een vliegende schotel waren gestapt? en wat heeft dat te beduiden?

- Waarschijnlijk dat de kwaliteit moonshine-whiskey, die gebrouwen wordt in die buurt, niet zo goed is. (gelach).
- x Op Woensdagavond om ongeveer 10.10 uur te Scheveningen, vloog met de snelheid van een gewone vliegtuig, een grote lichtende bol met een heldere oranje-rode kern van Wassenaar in Westelijke richting en horizontaal, de Noordzee in. Langzaam verdween de bol, die een draaiende beweging maakte, uit het oog. Het merkwaardige voorwerp was heel iets anders dan een zogenaamde vallende ster. Wat kan dat verschijnsel geweest zijn?
- Dat kan ik op het ogenblik moeilijk beoordelen, ik wil echter aannemen dat - gezien de weersomstandigheden in de laatste 25 dagen, 24 dagen - hier ook verschijnselen als: bolbliksem, elektrische ontladingen etc. zeker niet buiten beschouwing mogen blijven. Ik zou verder willen wijzen op de mogelijkheid dat verschillende vliegtuigen op grote hoogte zich bewogen hebben b.v. straalvliegtuigen bij wie de uitlaatvlammen een betrekkelijk grote lengte bereiken en vooral in het duister de illusie van een bol soms zouden kunnen wekken. Dat de laatste tijd voor U zichtbare waarnemingen zijn gedaan van andere planeten op deze wereld, waag ik te betwijfelen. Dat zou alleen kunnen wanneer de nieuwste technische installaties die onzichtbaarheid waarborgen niet gebruikt zijn of defect zijn. Zover ik weet bevinden zich op het ogenblik in de omgeving van de aarde niet meer dan een 20tal voertuigen en slechts 2 moederschepen, overigens zonder kleine groene mannetjes, hoor. Ik wil daarmee alleen maar zeggen dat dus ruimtevaartuigen wel bestaan, maar dat ik onder de gegeven omstandigheden het waarnemen van een vliegende schotel, vooral met deze snelheden en dit terrein, begeleid door het lichtverschijnsel wat beschreven, voor praktisch onmogelijk houd. Nu, ik hoop dat het voldoende is, want meer kan ik er op het ogenblik niet over zeggen.
- x Wat is Uw mening over het schilderij "Touwtje -springers" dat met de Jacob Maris-prijs werd beloond? Is het niet de uiting van een ziekelijk brein of van iemand die denkt: "ze willen het zo, laat ik 't ze dan geven"?
- Het spijt mij, ik heb eigenlijk nooit in mijn leven touwtje gesprongen, zelfs in mijn jeugd niet, en ik kan dus de ziekelijkheid van het kunstwerk niet toetsen aan de eigen ervaringen die in de psychische relatie van het touwtje-springen tot de psychisch gestemde mens uitdrukken. Ik kan dus ook moeilijk bepalen of hier sprake is van laten we maar zeggen charlatanerie in de kunst die beloond werd, of met een ziekelijke uiting etc. Ik zou er alleen op willen wijzen dat de moderne kunst een geheel andere benadering toont dan men van de oudere schilders gewend is, en dat het nieuwe niet noodzakelijkerwijze het betere, maar ook evenmin noodzakelijkerwijze het slechtere moet zijn. Aangezien ik het bedoelde kunstwerk niet heb waargenomen en reacties daarop heb waargenomen, moet U mij ontslaan van een oordeel daarover. Maar vergeet U een ding niet, dat de vroegere kunstenaar in de eerste plaats moest reproduceren, hij was a.h.w. de fotograaf van de oude tijd, nietwaar? Veel mensen die vroeger naar Rubens gingen, die zouden tegenwoordig naar een hoffotograaf zijn gegaan. Er moest dus kenbaar de vorm worden weergegeven en daarnaast kon men dan een symboliek enz. enz. erin leggen. Wanneer U zich herinnert hoe er indertijd tegen de eerste schilderijen met perspectief is opgetreden, hoe men heeft geklaagd over het eerst gebruik van het clair-obscur zoals zelfs Rembrandt dat al gebruikte; als U zich verder herinnert hoe lichte en doorzichtige tinten van de modernen als o.a. Maris en nog zo'n paar, verworpen werden, dan mogen we ook wel aannemen dat de moderne kunstenaar zijn tijd vooruit is, d.w.z. dat men eerst moet leren hem te waarderen. En waar hij geen vormen meer behoeft weer te geven - dat doet de fotograaf en de film veel beter - is het zijn taak om a.h.w. het innerlijk der dingen weer te geven en eerder de associatie op te roepen van bepaalde innerlijke toestanden, gepaard gaande met een uiterlijk iets, nu ja, dan werkelijk een beeld te geven. En dan, wat mij betreft, ik ben misschien onderwets, maar als er onder zo'n ding staat "kat in het maanlicht" of "de visvrouw", dan kan het wat mij betreft net zo goed "de intocht van Willem de Zwijger" zijn, want daar zie ik geen verschil in, maar een ander zou het wel zien. Laten we dus erg voorzichtig zijn met verwerpen. Laten we alleen dan verder dit vaststellen: dat een ieder, ook in de kunst, zich maar aan zichzelf moet houden, want als je je houdt aan de experts op dit gebied, dan kom je wel eens voor problemen te staan. Zelfs of het nu een Vermeer is of een meer modern product, of je het dus mooi moet vinden, of dat het eigenlijk maar een gewone imitatie is die niets waard is. Wat je mooi vindt in de kunst vind dat mooi. Zoek de schoonheid van de andere dingen te begrijpen en begrijp je ze niet, ga verder. Maar zeg niet dat die dingen, omdat U er geen schoonheid of rijm of rede in ziet, nu direct psychotisch zijn ofwel waardeeloos of humbug, want dat is heel gevaarlijk. Er heeft al menigeen het kind met het badwater weggegooid, omdat hij het waswater zo vuil vond, ook in de kunst. Dus sta mij toe om, wat deze vraag betreft, het hierbij dan maar te laten.
- x Dank U wel vriend.
- x Voorz. Is er nog iemand die een vraag wil stellen over het eerste onderwerp

- "mens en mensheid" dat we vanavond gehoord hebben?
- x Ik zou willen vragen hoe het dan ligt als iemand zich voor deze troep opoffert, hoe men dat dan moet zien?
 - Als iemand zich voor die troep opoffert, dan is het de vraag of hij zich opoffert voor deze troep of voor iets wat in hemzelf leeft, aangenomen dat hij deze niet kent. Ik kan mij voorstellen dat iemand zich opoffert voor mensen die hij kent, maar niet voor mensen die hij niet kent. Hij kan zich wel opofferen voor een idee dat in hem leeft. Als U het verschil dus begrijpt: Ik kan sterven voor een ideaal, maar dan sterf ik niet voor die mensen maar voor een denkbeeld dat in mij leeft. Kunt U het verschil volgen, ja? En aan de andere kant kan ik zonder enig ideaal toch heel rustig sterven voor anderen. Ik ben het misschien helemaal niet eens zelfs met wat ze doen, maar die anderen die behoren bij mij, ik offer mij dan voor deze mensen op, omdat zij een deel van mijn leven zijn dat ik zo kostbaar acht, dat ik het ten koste van alles wil handhaven. Maar dan doe ik het eigenlijk niet voor een troep. Dan kan ik het doen voor mijn vrouw of mijn kinderen, of ik kan het doen voor een paar vrienden van mij; en dat anderen daar dan de baten van hebben dat is heel mooi, maar dan gaat het voor een paar bekenden, of het gaat voor een idee. Maar voor een groep of een massa je opofferen, nee, dat is zover ik weet op aarde nog nooit vertoond, dat wordt meestal posthume verleend een dergelijk iets, zoals menigeen een held wordt omdat hij zo bang was, dat hij niets anders wist te doen dan held te zijn, maar dat vergeet men meestal.
 - x Voorz. Er wordt hier gevraagd of Gandhi in dit kader genoemd kan worden?
 - Ik geloof dat Gandhi langzamerhand dreigt een van de meest miskende nationale helden te worden, want de apostel van vredig recht, dreigt zo langzamerhand de oorzaak te worden van bloedig verzet onder het mom van vreedzame infiltraties. En ik geloof niet dat dat in zijn bedoeling heeft gelegen. Het was n.l. zijn bedoeling niet om anderen te doden, maar door zelf de dood te verkieszen boven hetgeen ze je aan zouden doen, hen te overwinnen. Waar zelfopoffering voor een bepaalde gedachte of ideaal n.l. door de mens ook geaccepteerd wordt, kan niemand iets doen. Stelt U zich nu eens voor dat morgen aan de dag hier de Russen zitten en zeggen tegen U: "kom mensen, we gaan allemaal communistje spelen", dan kunt U zich natuurlijk bloedig gaan verzetten; dan wordt U bloedig neergeslagen en zijn er een hele hoop slachtoffers. En wat ervan terecht zal komen dat weet je niet. Je kunt ook eenvoudig zeggen: ik negeer dat, voor mij bestaat dit niet en alle consequenties van die negatie neem ik voor mij persoonlijk. Dan kunnen ze òf Nederland uitmoorden òf ze kunnen rekening houden met de mensen. Een 7 miljoen, 10 miljoen achterelkaar het hoekje om jagen, dat doe je zo gauw niet. Dus dat is de gedachte van Gandhi, het vreedzaam verzet, en verder het bereiken van resultaten door overreding. Denkt U maar aan de wijze waarop hij met de landbezitters heeft gesproken en gehandeld; dat U aan de wijze waarop hij getracht heeft het probleem van de paria's, van de uitgeworpenen en van de lage kasten op te lossen. Hij deed dit omdat hij alle anderen niet minachtte, maar in deze misachtte. Hij zei: "jullie hebben dat niet juist gezien, ik voor mij doe dit en aanvaard de consequenties. Maar nu gaan ze het anders zeggen, nu zeggen ze: kijk dat is recht, zo zou Gandhi dat ook gezien hebben, en als jullie dat niet aanvaarden, dan zullen we jullie dwingen met geweld. Ja, en dan ben ik bang dat een groot man - want dat was Gandhi - langzaam maar zeker een symbool zal worden voor zaken die hijzelf veroordeeld zou hebben. Ik ben er bang voor, maar enfin.
 - x Dank U wel, vriend.
 - x Ik was het met de spreker over het eerste onderwerp over "de mens" volkomen eens. De mens moet bij zichzelf beginnen en bij z'n medemensen. Neem b.v. het gezin. Wanneer men liefde geeft in het gezin. Wanneer men liefde geeft in het gezin en de goede gedachte daarin uitdraagt, dan zullen die kinderen dat ook weer verder dragen. Nu kreeg ik de indruk bij de eerste spreker alsof men eigenlijk gezegd verder niet gaan moest. En wanneer men nu b.v. een levensbeschouwing heeft, en idealen en men ontdekt mensen die diezelfde idealen hebben, kan men zich dan niet verenigen en samen daarvoor strijden terwille of ten bate van de medemensen, dus de mensheid? Ik kreeg zo de indruk alsof hij dat niet goedkeurde.
 - Ja, weet U wat het moeilijke is in deze? Wij kunnen niet zeggen: verenigt U niet. Natuurlijk, als je steun bij elkaar kunt vinden, dan is dat heel mooi en heel goed, maar wat gebeurt er dan vaak? Dan komt zo'n aantal mensen bijeen en dan gaan ze proberen hun inzichten aan anderen op te leggen en daaraan besteden ze zoveel energie, dat aan het reële werk betrekkelijk weinig aandacht kan worden besteed. Neem nu b.v. sport - ik neem nu expres een heel onschuldig onderwerpje; nu ja, onschuldig, onschuldig - er zijn mensen die zozeer gesteld zijn op de sportbeoefening, ook door anderen, dat zij in hun propaganda maken voor de sport, zelf voor sportbeoefening geen tijd overhouden en daarmee dus voor zichzelf en naaste omgeving het tegendeel veroorzaken van hetgeen zij nastreven. En datzelfde zien we op velerlei gebied, dat zien we politiek, dat zien we sociaal, dat

zien we religieus enz. enz. Men wil een ander teveel leiden, lijdt daaronder zelve, ziet eerst bij zichzelf en dan bij anderen, terwijl er ten onder gaan waarvoor men eigenlijk vecht. Dan zeg je: "we komen niet vooruit", daar begin je dan mee. Ga nog harder werken en het gaat niet, en dan op het laatst ga je vragen: is het de moeite wel waard om zoveel kracht daaraan te geven? En dan bestaat het hele grote gevaar dat men inplaats van dan zelfstandig en daadwerkelijk aan het werk te gaan, de hele zaak langzamerhand lauw laat worden. En dat zijn de punten waartegen de spreker in kwestie - die overigens op het ogenblik ook weer contact heeft opgenomen - zich zeer sterk verzet. Hij meent dat de grootste fout van de moderne tijd is gelegen, niet in het streven naar het goede, want dat is er voldoende, maar in het feit dat men liever anderen dwingt om goed te doen, dan zelve te trachten goed te zijn; dat men de idealen die men zelf heeft, verloochent voor zichzelf om anderen daardoor eerder tot die idealen te brengen. Dat is de methode van Macchiavelli en als zodanig een tamelijk giftig politiekje. Dat is niet ethisch verantwoord. Hij is van mening dat juist doordat degenen die iets prediken niet in staat zijn het zelve te handhaven en tot stand te brengen, dat ze meer kwaad stichten dan goed. Ik wil een ander voorbeeld nemen dat misschien iets gevaarlijker is, maar ook misschien weer iets duidelijker. Er is een priester of een dominee, een pater, een geestelijke dus, die zozeer verlangt dat de mensheid zal leren God te dienen en elkaar lief te hebben, dat hij helemaal vergeet dat het zijn taak is om uit liefde Gods de mensheid te dienen en wordt tot een heerser en een dictator over de mensen, daarmee de persoonlijke invloed stellende in de plaats van het goddelijke principe dat hij eigenlijk wil wakker roepen en zo z'n eigen streven frustrerend door z'n eigen ijver. Daar heeft U een voorbeeld dat heel veel voorkomt en in vele gevallen de ondergang of verwording van godsdiensten en sekten heeft betekend. De Fransen hebben daar die mooie spreuk voor: *être plus royalist que le roi*. En dat is een fout die sommigen ook begaan, ze zijn christelijker dan Jezus, ze zijn vrijzinniger dan de vrijheid zelve en ze zijn socialistischer dan de gemeenschap ooit kan worden. En daar zit de fout. Men moet bij zichzelf steeds weer zoeken naar de toetssteen: wat kan ik zelf doen? Ik doe dit zelve en ik probeer anderen ervan te overtuigen dat het goed is, door het zelf te doen en desnoods de aandacht er zo nu en dan eens op te vestigen. Dat is de methode. Dan bereik je misschien alleen je naaste omgeving, maar daar heb je dan ook een voorbeeld gegeven dat indruk maakt. Jezus die heeft ook niet gezegd: kom, we gaan een hele gemeenschap bij elkaar halen, en nu gaan we een massa-predikings-actie beginnen. Dat deed Hij niet; Hij heeft een enkele keer geprobeerd, Hij heeft gezegd tegen een leerling: jullie hebben zoveel geestelijk van Mij geleerd, ga nu uit en probeer om wat je van Mij geleerd hebt ook verder in je leven uit te dragen, dus: geneest de zieken, help de mensen en breng M'n leer. Maar Hij heeft in Z'n leven altijd zelf gedaan wat er nodig was, tot zelfs het wassen van de voeten van Z'n leerlingen. Hij zei ook niet: ik ben zo nederig, kom eens hier bediende, was jij die voeten eens. Dat deed Hijzelf, en Hij deed het heus niet symbolisch. Ik zal je vertellen, als iemand de hele dag op blote voeten heeft gelopen, dan is zo'n wasserij nog nieteens een lolletje ook. En dat is hetgeen op het ogenblik helaas anders is. Tegenwoordig zegt men: het is noodzakelijk dat iedereen schone voeten heeft, laten we een paar mensen aan laten rukken om ze te schrobben. Jezus deed het anders, die zei: Ik ben misschien jullie Meester in geestelijke wijsheid, maar ik ben jullie dienaar omdat in de liefde Ik door meer te kunnen een steun moet zijn voor jullie en niet op jullie mag steunen. En die deed het zelf. En daarom zou ik zeggen, overigens sprekende over een deel met de woorden van de eerste spreker: onthoud één ding, hoe sterker je je voelt en hoe sterker je overtuiging in je leeft, hoe meer het jouw taak is om die dingen te doen. En wanneer je ze doet, dan leraar je ze beter dan wanneer je duizend woorden zoudt spreken, met duizend organisaties samen zoudt werken.

x U hebt het over die mensen die die voeten moeten wassen. Als ze dat met tegenzin doen, maar gehoorzamen omdat het hun opgelegd is, is dat ware deemoed?

- Nee, dat is als U het mij vraagt een stomiteit, want enige verdienste zit er niet in. Wanneer je die voeten wast omdat het moet, dan voelen degenen die gewassen worden dat heus wel aan, en die voelen zich niet erg op hun gemak. Dan gaat het ze net als de bedelaars die door de paus de voeten gewassen worden eens per jaar. Dat gebeurt n.l. ook, maar dan moet je niet vergeten eerst te vermelden dat die goeie kerels eerst in het bad gaan en geschrobd worden door een stelletje fraters totdat ze blank zijn, opdat ze symbolisch gewassen kunnen worden. Daarmee is a.h.w. het geheel tot een vertoning geworden. En dan kun je zeggen: "dat is symbolisch" of "dat is onderwerping", allemaal tot Uw dienst, maar wat blijft er dan over van de goedheid, de liefde waaruit iets dergelijks geboren moet worden? Wanneer je iets niet met liefde kunt doen, laat het dan liever. De ware deemoed is een erkennen van een liefdevolle leiding en daardoor het accepteren van het lot. Maar dan is er ook geen verzet. Maar wan-

neer er een verzet is en je neemt het dan toch maar, dan mankeert er iets. Er mankeert bij heel veel mensen tegenwoordig iets; ze nemen de dingen omdat het nu eenmaal zo hoort of omdat het niet anders kan denken ze, terwijl ze in zich de mogelijkheid hebben om gelukkiger, beter en ook voor anderen beter te leven, wanneer ze iets minder zich laten drijven en iets meer trachten om zichzelf te zijn. Want je kunt opgaan in God maar je kunt nooit opgaan in de mensheid. Dat is weer van onze vriend, m'n collega, de eerste spreker. Je kunt niet opgaan in de mensheid. Opgaan in de mensheid dat is niet jezelf verliezen in de volmaaktheid, maar dat is jezelf terugstorten in de chaos. De mensheid dienen, ja, maar op jouw manier, op een manier die voor jouw wezen goed is en waar is, daar gaat het om. En dus dat accepteren van wetten en regels die jezelf eigenlijk niet accepteert maar dan maar aanvaardt, is een verloochening van jezelf en vaak van de beste dingen die in jezelf leven. Zo denken wij erover, hoor. Onthoudt nu één ding hè; voordat je dat in de buurt van een verkeersagent in de praktijk brengt, denk even na. Er zijn een hele hoop dingen waartegen je je verzet omdat je niet begrijpt wat, of waarom, hoe, maar in heel veel gevallen kun je dat nog wel uitrekenen, kun je nog heel vaak de zin der dingen uiteindelijk nog wel begrijpen. Nog meer vragen? (geen vragen meer). Nou, dan zal ik het woord maar over gaan geven aan de spreker van "het schone woord", misschien dat die nog wat te vertellen heeft voordat hij het slotwoord spreekt. Wat mij betreft, vrienden, allemaal het beste en vooral vind jezelf, probeer eens jezelf te zijn. Nu ja, dan zie ik jullie later wel en dan hebben we geen medium meer nodig om te praten. Ik hoop voor jullie, want jullie bekijken het toch verkeerd, dat het nog een tijdje duurt. Maar zoveel te aangenamer dan de verrassing als je aan onze kant komt.

ABONNEMENT OP ONS WEKELIJKS VERSLAG. Door storting van f 5.20 op giro 517676 ten name van J. Rientjes, Havenkade 60, Scheveningen (telefoon: 554162), verzekert U zich gedurende 10 weken van de ontvangst van ons orgaan dat 50 cents per nummer kost.

VAN ALLE REEDS VERSCHENEN NUMMERS HEBBEN WIJ NOG EXEMPLAREN IN VOORRAAD!

Goeden avond vrienden,

Wij gaan besluiten met de rubriek "HET SCHONE WOORD" en ik zou gaarne van U een onderwerp hebben waarop wij deze rubriek kunnen baseren.

x VINDT UZELF - GROEI.

G r o e i.

Een wereld van somberheid en duister. De mens die inwijding zoekt, staat ontluisterd van al wat hij bezit, ontluisterd van al wat hij weet, eenzaam en verlaten in de zwarte duisternis die hopeloos, lichtloos en eeuwig lijkt. En wanneer hij verder gaat, aarzelend, tastend, dan lijkt het hem of rond hem de afgrond gaapt. Wanneer hij verder schrijdt, lijkt het of plotseling hels vuur oplaait en hem dreigt te verteren. Het schijnt of uit het duister een duisterder licht geboren wordt, een vreemde koude glans die demonische maskers naar voren schuift. Sissende slangen bedreigen hem, gaan op hem toe, totdat hij in ijzeren worsteling zichzelf overwinnend ook het monster velt. De beslotenheid wordt nauwer, het lijkt of onzichtbare banden verder en verder dan toepersen. Het is of hij terug moet vluchten, terug naar een veiligheid waaruit hij is gegaan. Maar sterk moet de mens zijn, sterk. En zijn wil om vernietigd te worden of door te dringen tot het hogere bewustzijn, doet hem verdergaan, zelfs in deze sombere verlatenheid die hem de adem beneemt, die het vocht met stromen z'n poriën uitjaagt. De wand onzichtbaar duister omgeeft hem en schijnt met wurgende greep hem te naderen totdat hij zich klampt en een uitweg zoekt te banen. Pijn doortrilt het lichaam, bloedend de handen, gebroken de vingers, ontveld en gekneusd het lichaam. Maar hij moet verder, hij kan, hij wil niet terug. Om zover te komen moet een mens groeien, hij moet in zichzelf vinden de eeuwige principes die hem in staat stellen om door te dringen tot in de kern van het zijnde. De trots die geen "neen" zegt, die aanvaardt elke beproeving, elke last, elke dreiging en ze alle zal overmeesteren omdat hij weet dat hogere kracht wacht, omdat hij weet dat een hoger licht bereikt kan worden. In het begin is geen mens, is geen schepsel in staat om de benauwende beproeving van het kokend duister te accepteren. Reeds de eerste schrede, de grafstilte, de kilte en de somberheid jaagt hem terug, verschrikt, naar zijn eigen wereld om met een trots gebaar van: "nu ja, ik wilde mij daar niet aan onderwerpen", verder te gaan in z'n waan z'n eigenzinnigheid. Maar op den duur, wanneer het bewustzijn groeit, wanneer meer en meer in de mens openbloeit het bevattingsvermogen dat hogere sferen doet aanvoelen en mogelijkheden in het eigen-ik doet ontdekken die men verloren meende te zijn, dan durft men eindelijk in het duister te gaan. En wanneer men wanhopig, klauwend worstelend, zich uiteindelijk door de sombere wand van duisternis heen heeft gewerkt, dan staat men in het verblindend licht, het lijkt of het vuur regent, de ogen

roodschemerend schijnen te drogen het bloed druipt aan alle kanten uit je, je weet niet waar je moet gaan of staan en toch wil je verdergaan, want je weet: daar staat de rechter, daar is de proef. En dan schrijdt je tot die mens, die geest, dat wonderlijke dat hier zetelt, en lichter dan jij komt uit de duisternis, verblind door door eeuwig vuur. Dan staande na deze beproeving, valt als een mantel de hitte, de verblinding, het duister weg. In de plaats van de eenzaamheid ziet men de wereld en de mensen, begrijpt men werkelijkheden over het "ik", die men anders nooit gevonden zou hebben; dan heeft men zichzelf gevonden, dan heeft men uiteindelijk zichzelf ontplooiend, de groei voltooid en is geworden tot een rijpe, vruchtdragende plant der eeuwigheid. Zodadelijk zal deze tijd voorbij zijn en zult ge opnieuw uitgaan in een nieuw en somer duister, uitgaan misschien in de oneindigheid, de duisternis tussen sterren gelegen, of zoeken buiten de grenzen zelfs van het bekende Al, zo doordringend tot in de diepste kern der aarde en de kokende verdoeming der oceanen. Ge zult ondergaan in het vloeibaar vuur en gesteente der vulkanen, ge zult worstelen met monsters, maar ge zult ze te boven komen, ge zult altijd weer zegevierend staan en uiteindelijk kunnen zeggen: ziet ik heb begrepen dit, dit al, dit duister, deze verschrikking was in mij. Want jezelf vinden is het zoeken naar bewustwording. God heeft eens de volmaaktheid geschapen en van deze volmaaktheid maakt de mens deel uit. In Uzelve draagt ge reeds de volmaakte eigenschappen Gods zoals ze U zijn toegekend op het eerste moment dat de scheppende gedachte werd uitgezonden. En ge moet in Uzelve keer na keer vinden alle tegenstellingen, alle waarden. En wanneer ge door het duister worstelend het licht vindt, dan hebt ge niet slechts het licht gevonden, dan hebt ge ook geleerd wat het duister is, en welke kracht dit duister in U betekent; dan hebt ge begrepen hoe het eeuwige evenwicht der schepping in Uzelve is vertegenwoordigd, in verschrikking en vreugde, in licht en duister, in vuur en zoete rust. Dan vindt je jezelf en in jezelf vindt je God. Dan wordt je je bewust van stille vrede, van begrijpen. En wanneer je weer uittrekt om verder te delven in de kern van je eigen wezen, opnieuw de avontuurlijke tocht maakt over de bergen en dalen van het voorstellingsvermogen, door de hel van de angst, door het vuur van de haat, door het zonnig licht van liefde en bewustzijn, dan vindt je steeds weer een verdere ontplooiing van je eigen wezen, een groter deelgenootschap aan het totaal der schepping. Want om niet geheel te vragen om een ietwat dichtertelijke uiting bij het sluiten of te grendelen en toch een woord mee te laten klinken en zingen:

Ik zocht mijzelve
 En ik zocht een groei,
 Ik zocht in mijzelve
 De kracht en de bloei
 Van de eeuwigheid.
 Ik zocht er de strijd;
 Ik heb overwonnen,
 Ik ben bevrijd
 Van mijzelve
 En vond er een eeuwigheid.
 De eeuwigheid beperkt in mij,
 Slaat mij in banden,
 Maakt onvrij.
 En zo zoek ik

Naar een nieuwe groei,
 Naar een nieuw bewustzijn,
 Nieuwe bloei.
 Want elke mens
 Gaat van sfeer tot sfeer,
 Van bewustzijn tot bewustzijn
 En vindt in elke nieuwe sfeer
 Steeds zichzelf weer,
 Keer op keer,
 Zijnde het zelfde wezen
 Maar bewuster van zichzelf,
 Bewuster van de schepping
 En vooral bewuster
 Van de kern des zijns: God.

Dat, mijne vrienden, is in wat woordenspel weergegeven de groei en de bloei van de mensheid, dat is het "vind Uzelve". Vind Uzelve, dat is niet alleen "ken Uzelve", ken Uzelve is het begin. Zoek jezelf te leren kennen, maar meer, durf wetend van jezelf, jezelf te zijn, durf te leven als de eeuwige cosmische kracht die je op het moment der schepping bent geworden, een ogenblik uitgeworpen van God, teruggaande tot Z'n oneindigheid. Dan vindt je de ware ontplooiing van je wezen. En zo, mijne vrienden, eindig ik dan dit "schone woord". Misschien wat anders dan U gewend bent, maar U zult ongetwijfeld leren ook deze vorm te waarderen. Ik dank U voor Uw aandacht en sluit hiermede voor U allen de bijeenkomst. Goeden avond.

Van de band overgenomen	
en g e s t e n c i l d	
d o o r	
J. R i e n t j e s	
Type- en Copieerinstallatie	
HAVENKADE 60- SCHEVENINGEN	
Telefoon	: 55 41 62